

GYAKORLATI SZIGORLATI TÉTELEK (2018/19)

A lista végén a szimulációs gyakorlatokkal kapcsolatos feladatok részletezve

Ténylegesen elvégzendő gyakorlatok:

1. Vörösvérsejt számolás
2. Fehérvérsejt számolás
3. Minőségi vérkép készítése és értékelése
4. Transzportsebesség mérése vörösvértesten
5. Vércsoport meghatározás – klasszikus (egyoldalas) módszer, Rh meghatározás
6. Vércsoport meghatározás – kétoldalas módszer
7. Sav-bázis háztartási adatok kiértékelése (A gyakorlati jegyzetben szereplő feladatok közül a vizsgáztató által kijelölt három feladatot kell kiértékelni)
8. EKG felvétele és értékelése
9. Vérnyomásmérés auszkultációs módszerrel
10. Légzésfunkciós vizsgálatok emberen (spiroszkópia)
11. Légzésélettani számítások (A gyakorlati jegyzetben szereplő feladatok közül a vizsgáztató által kijelölt három feladatot kell kiszámítani)
12. *Számítógépes szimuláció: Neuromuszkuláris junkció vizsgálata (27. gyakorlat – NMJ)
  - a. Az inger erősségének hatása; Tubocurare, Na^+ - és K^+ -csatorna gátlás, EC [K^+] változás hatásai a membránpotenciál-változásra.
13. *Számítógépes szimuláció: Keringési vizsgálatok virtuális patkányon (29. gyakorlat – RAT)
Ideg-ingerlés vizsgálata, noradrenalin és acetilkolin hatása

* Az alkalmazandó koncentrációkat/koncentrációtartományokat megadjuk! A computeres gyakorlatoknál nem kell az összes feladatot elvégezni, a vizsgáztató a megadott listából választ egy vagy két feladatot.

Csak elméletben kért gyakorlatok:

14. Simaizom tevékenység vizsgálata izolált nyúlbélen
15. In situ halszív termikus és extraingere, Stannius ligatúrák

12. A neuromuszkuláris szinapszis működésének vizsgálata

A listából a vizsgáztató jelöli ki az elvégzendő egy vagy két feladatot.

A. Ingerlési paraméterek hatásának vizsgálata.

- 1.) Készítsen vázlatos rajzot a szimulált kísérlet összeállításáról!
- 2.) Ingereljük az izmot 1 ms időtartamig, 1 nA-ként emelve az intenzitást! Keressük meg az ingerküszöböt, ezt elérve nA-enként emelkedő áramerősséggel váltsunk ki még 5 akciós potenciált!
- 3.) Ismételjük meg az ingerlést 3 ms-os ingerrel!

Ábrázolja milliméterpapíron ugyanabban a koordináta rendszerben az 1ms, ill. a 3 ms időtartamú ingerrel kiváltott membránpotenciál-változásokat az inger erősségének függvényében! Értelmezze az ábrán látható változásokat, és az eltérő tartamú ingerek alkalmazása esetén látható különbségeket!

B. Drogok hatásának vizsgálata

Ingerlési paraméterek: 10 nA, 2 ms

- 1.) Adjunk Tubocurarin 10^{-7} M és 10^{-6} M közötti tartományban kis lépésenként változtatva a koncentrációt! Figyeljük meg a potenciálváltozás alakját az ideg felől, valamint direkt az izomrostot ingerelve!
- 2.) Adjunk 3,4-aminopiridint (K^+ -csatorna blokkoló) 10^{-7} M és 10^{-4} M között 6-8 lépésben változtatva a koncentrációt! Alkalmazzunk először csupa ideg-ingerlést, később csupa izom-ingerlést!
- 3.) Adjunk tetrodotoxin 10^{-8} M és 10^{-6} M közötti tartományban! Figyeljük meg a változás alakját az ideg felől, valamint direkt az izomrostot ingerelve!

Értelmezzük az eredményt! Mi a magyarázata a direkt, ill. indirekt ingerlésre kapott válaszok közötti különbségnek?

- 4.) Csökkentsük az extracelluláris $[K^+]$ -t mM-onként 2 mM-ra majd emeljük ugyancsak lépésenként 5 mM-ról 9 mM-ra! Írjuk föl minden esetben a kálium megfordulási potenciálját (az ionok ablakban jelenik meg)! Először végezzünk csupa idegingerlést, majd a következő szériában izomingerlést!

Figyeljük meg az egymást követő ingerlésre kialakuló görbék alakját!

13. Keringési vizsgálatok virtuális patkányon

A listából a vizsgáztató jelöli ki az elvégzendő egy vagy két feladatot.

A. Ideg-ingerlés hatásának vizsgálata:

1.) Válasszuk ki a gerincvelő-roncsolt (pithed állatot), indítsuk el a regisztrátumot! Egy osztás eltelté után ingereljük a.) a szimpatikus idegeket (a mellékveséhez futók kivételével), b.) 3 osztás után ingereljük a plexus cardiacust, c.) újabb 3 osztás elteltével a mellékveséhez futó szimpatikus rostokat!

Melyik beavatkozásra a legnagyobb, ill. a legkisebb az artériás vérnyomás emelkedése? Mi ennek az oka?

Melyik ingerlés hatása zajlik le a leglassabban, miért?

Mi a magyarázata a centrális vénás nyomás változásainak?

2.) Ismételjük meg a vizsgálatot normál (intakt kardiovaszkuláris reguláció) állatban!

Hasonlítsuk össze a gerincvelő-roncsolt állatban és a normál állatban kapott változásokat, és magyarázzuk meg a mechanizmusok közötti különbségeket!

B. Noradrenalin hatásának vizsgálata:

1.) Gerincvelőroncsolt állaton: indítsuk el a regisztrálást! Az első osztás végén adjunk 10 µg/kg noradrenalint, majd két osztás után 100 µg/kg noradrenalint! Újabb két osztás elteltével adjunk 10 mg/kg prazosint, majd ismét 2 osztás után 50 mg/kg propranololt!

Hogyan függ a kiváltott hatás a noradrenalin dózisától?

Mely vizsgált paraméter/ek értéke csökkent prazosin adása után? Miért?

Melyik vizsgált paraméter/ek értéke változott, ha a kísérleti állat még propranololt is kapott? Mire következett ezekből a változásokból?

2.) Ismételjük meg a vizsgálatot normál (intakt kardiovaszkuláris reguláció) állaton!

Hasonlítsuk össze a gerincvelő-roncsolt állatban és a normál állatban kapott változásokat, és magyarázzuk meg a mechanizmusok közötti különbségeket!

C. Acetilcolin hatásának vizsgálata:

Gerincvelőroncsolt állaton: indítsuk el a regisztrálást! Az első osztás végén adjunk 10µg/kg acetilcolint, majd egy újabb osztás után 100 µg/kg acetilcolint. Két osztás eltelté után adjunk 0,2 mg/kg atropint, majd egy osztás elteltével ismételjük meg egymás után mindkét acetilcolin dózist!

Hogyan változik az artériás, és hogyan a vénás nyomás acetilcolin hatására? Miért?

Atropin beadása után hogyan változik az artériás vérnyomás, miért?

Melyik kísérleti eredmény/ek utal/nak arra, hogy az atropin az acetilcolin-receptorok kompetitív antagonistája?